

1 pav. Situacijos planas.
Fig. 1. Situation plan.

Ateityje būtina nustatyti Savičiūnų senovės gyvenvietės kultūrinio sluoksnio paplitimo ribas – aplinkinėse teritorijose vyksta naujos statybos.

Savičiūnai old settlement

An old settlement was discovered on a private plot in Savičiūnai village (Vilnius district). After excavating a total area of 9 m^2 (Figs. 1, 3), it was established that the cultural layer at the excavated site was up to 1.5 m thick (Fig. 2) and that it was inhabited in the Iron Age (1st millennium AD). A cultural layer horizon with pottery sherds that is ascribable to the late phase of the Stroked Pottery culture was discovered. The investigated location was intensively inhabited during the period of the East Lithuanian Barrow culture (4th–9th centuries) and pottery with a rough surface characteristic of the aforementioned culture was discovered. The latest horizon of the cultural layer was created from the early 2nd millennium to the 16th–17th centuries.

2 pav. Lankinė segė. V. Juškaičio nuotr.
Fig. 2. A crossbow brooch.

Vytautas Juškaitis

Lepelionių piliakalnio papėdės gyvenvietė

2007 m. TIM atliko tyrinėjimus Lepelionių piliakalnio papėdės gyvenvietėje (Prienų r.). Jų metu ištirta 5x10 m dydžio perkasa (1 pav.). Iš viso tyrinėtas 51 m² plotas, nes iškasus perkasą buvo padaryta 1 m² dydžio išpjova, kuri sujungė perkasą su 2006 m. iškastu šurfu. Perkasa suskirstyta į du plotus, tarp jų paliekant kontrolinę juostą. Visą perkasą dengė velėna, po kuria radinių neaptikta. Po velėna prasidėjo molio sluoksnis, supiltas tiesiant kelią Vilnius–Prienai XX a. viduryje. 40–70 cm storio molio sluoksnyje aptikta pavienių grublėtos ir žiestos keramikos šukių. Po moliu, 40–70 cm gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus, atsidengė tamsiai pilkos žemės sluoksnis, kuriame aptikta grublėtos keramikos šukių, molinių verpstukų, vario lydinio lankinė segė (2 pav.), rago nuopjova su apdirbimo žymėmis, geležinis smeigtukas, vario lydinio tūtelė ir kitų smulkių metalinių dirbinių. Didžioji dalis radinių aptikta perkasos Š dalyje. Juodos žemės sluoksnyje, plote 1, perkasos R sienelėje aptiktas smulkių akmenų

grindinys. Tamsiai pilkos žemės sluoksnis buvo 0,6–1,4 m storio. Pačioje sluoksnio apačioje šalia grublėtos keramikos aptiktos kelios brūkšniuotos keramikos šukės. Po tamsiai pilkos žemės sluoksniu 1,5–2 m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus atsidengė įžemis – molis, nuolaidėjantis iš Š į P. Jame perkasos Š dalyje aptiktos 5 stulpavietės, apdėtos akmenimis. Tyrinėta vieta datuojama I tūkst.

The settlement at the foot of the Lepelionys hill fort site

A total area of 51 m² was excavated at the settlement at the foot of the Lepelionys hill fort site (Prienai district) (Fig. 1) and a 0.6–1.4 m thick cultural layer was discovered that contained pottery with rough surfaces and metal artefacts, including a noteworthy crossbow brooch (Fig. 2). The excavated site dates to the 1st millennium.

Vytautas Juškaitis

Tyrinėjimai Šinkūnų piliakalnyje

2007 m. buvo tęsiami Šinkūnų piliakalnio (Ukmergės r.) tyrinėjimai, pradėti dar 1979 m. (žr. *ATL 1990 ir 1991 metais*, V., 1992, t. I, p. 49–51; *ATL 1992 ir 1993 metais,* V., 1994, p. 45–46; *ATL 1998 ir 1999 metais,* V., 2000, p. 93–94; *ATL 2002 metais, V., 2005,* p. 26; *ATL 2003 metais,* V., 2005, p. 36; *ATL 2004 metais, V., 2006,* p. 37; *ATL 2005 metais,* V., 2006, p. 25; *ATL 2006 metais,* V., 2007, p. 172–173). Jų metu ištirta 11x7–7,5 m dydžio, 0,3–1,2 m gylio perkasa. Tyrinėta perkasa buvo 80 m² ploto, kasta į R nuo 2006 m. kastos perkasos, kurioje buvo aptikta žmonių kapų, palei karjero šlaitą. Tikėtasi, kad kapai tęsis ir į R nuo šios perkasos. Tačiau 2007 m. iškastos perkasos vietoje nei kapų, nei kultūrinio sluoksnio neaptikta. Iš karto po velėna prasidėjo sluoksnis su XX a. šiukšlėmis. Kad šalia yra buvęs senkapis, galima buvo spręsti tik iš kelių šiame sluoksnyje aptiktų atsitiktinių žmonių kaulų. Užbaigus perkasą taip pat buvo žvalgytas 70 m² plotas piliakalnio aplinkoje. Žvalgymų metu nei kultūrinio sluoksnio, nei archeologinių radinių irgi neaptikta.

The excavations at Šinkūnai hill fort site

In 2007 the investigation at Šinkūnai hill fort site (Ukmergė district) was continued: a 11x7–7.5 m trench (a total area of 80 m²) was excavated and 70 m² was surveyed. No archaeologically valuable cultural layer or finds were discovered, only isolated human bones.

Julius Kanarskas

Gintarų piliakalnio–dvarvietės papėdės gyvenvietė

Gintarų piliakalnis–dvarvietė (Kretingos r.) (A445P), vadinama Vyšnių kalnu, yra 1,4 km į ŠR nuo Kartenos Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčios, 1,2 km į Š nuo Šiaulių–Palangos kelio ir 850 m į R nuo Minijos kairiojo kranto. Tai svarbus Kartenos praeities pažinimo šaltinis. Šioje kalvoje I tūkst. pr. Kr. pabaigoje. – I tūkst. po Kr. buvo įrengtas piliakalnis, o XVI–XVII a. viduryje stovėjo Senosios Kartenos dvaras. Gintarais vietovė pavadinta 1927 m., išparceliavus Kartenos (Sendvario) dvarą.